

١٩٧٩ - [١١] (لم تتم دراسته) (٦١٧/١)

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: تَرَاءَى النَّاسُ الْهَيْلَالَ فَأَخْبَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنِّي رَأَيْتُهُ فَصَلَّامٌ وَأَمَرَ النَّاسَ بِصِيَامِهِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ.

1979. (11) [1/617-అపరిశీలించిన]

ఇబ్నీ 'ఉమర్ (ర) కథనం: నెలవంకను చూడటానికి ప్రజలు ఒకచోట చేరారు. నేను ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి, 'నేను నెలవంకను చూశాను,' అని అన్నాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త(స) ఉపవాసం ఉన్నాడు. ప్రజలకు ఉపవాసం పాటించమని ఆదేశించారు. (అబూ దావూద్, దారమి)

المُفَصَّلُ الثَّالِثُ

١٩٨٠ - [١٢] (صحيح) (٦١٧/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَحْفَظُ مِنْ شَعْبَانَ مَا لَا يَحْفَظُ مِنْ غَيْرِهِ. ثُمَّ يَصُومُ لِرُؤْيَا رَمَضَانَ فَإِنَّ عَمَّ عَلَيْهِ عَدَّ ثَلَاثِينَ يَوْمًا ثُمَّ صَامَ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1980. (12) [1/617-దృఢం]

'అయిషహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ష'అబ్బాస్ దినాలను చాలా జాగ్రత్తగా గుర్తుంచేవారు. ఇతర నెలల దినాలను అంత శ్రద్ధగా గుర్తుంచేవారు కాదు. రమ'దాన్ నెలవంకను చూసి ఉపవాసాలు పాటించేవారు. ఒకవేళ మేఘాలు, లేక ఇతర కారణాల వల్ల నెలవంక కనబడకపోతే ష'అబ్బాస్ 30 రోజులు పూర్తిచేసి ఉపవాసాలు ప్రారంభించేవారు. (అబూ దావూద్)

١٩٨١ - [١٣] (صحيح) (٦١٧/١)

وَعَنْ أَبِي الْخَثَرِيِّ قَالَ: خَرَجْنَا لِلْعُمْرَةِ فَلَمَّا نَزَلْنَا بِبَطْنِ نَخْلَةَ تَرَاءَيْنَا الْهَيْلَالَ. فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ ثَلَاثٍ. وَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ ثَلَاثِينَ. فَقَالَتِ ابْنَةُ عَبَّاسٍ فَقُلْنَا: إِنَّا رَأَيْنَا الْهَيْلَالَ فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ ثَلَاثٍ وَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: هُوَ ابْنُ ثَلَاثِينَ. فَقَالَ: أَيُّ لَيْلَةٍ رَأَيْتُمُوهُ؟ قُلْنَا: لَيْلَةُ كَذَا وَكَذَا. فَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَدَّ لِلرُّؤْيَا فَهُوَ لَيْلَةُ رَأَيْتُمُوهُ. وَفِي رِوَايَةٍ عَنْهُ قَالَ: أَهْلَلْنَا رَمَضَانَ وَتَحَنُّ بِذَاتِ عَرَقٍ فَأَرْسَلْنَا رَجُلًا إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ يَسْأَلُهُ. فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ أَمَدَّ لِرُؤْيَايِهِ فَإِنْ أَعْمِيَ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1981. (13) [1/617-దృఢం]

అబూ బ'ఖ్తరి (ర) కథనం: మేము 'ఉమర్ హా కోసం మా నగరం కూడా నుండి బయలుదేరాము. మక్కా 'తాయఫ్లకు మధ్య ఉన్న బ'తని న'ఖలహ్నుకు చేరుకున్న తర్వాత మేము నెలవంక చూడటానికి ఒకచోట చేరాము. నెలవంకచూశాము కాని అది పెద్దదిగా ఉంది. కొందరు దీన్ని మూడవ రోజు నెలవంక అని, మరి కొందరు రెండవ రోజు నెలవంక అని అన్నారు. మేము దరం కలసి ఇబ్నీ 'అబ్బాస్ వద్దకు వెళ్ళాము. అతని (ర) తో కలసి సమస్య అతని ముందు ఇలా పెట్టాము, "మేము నెలవంకను చూశాము. అది పెద్ద దిగా ఉంది. కొందరు దీన్ని మూడవ రోజు నెలవంక అని, మరి కొందరు రెండవ రోజు నెలవంక అని అంటున్నారు. ఇబ్నీ 'అబ్బాస్ (ర), 'ఏరోజు రాత్రి నెలవంకను చూసారు,' అని అడిగారు. మేము, 'ఫలానా రాత్రి చూసాము,' అని అన్నాము. అప్పుడు ఇబ్నీ 'అబ్బాస్, 'అల్లాహ్ (త) దాన్ని పొడవుగా చేసాడని దాన్ని చూసిందుకు, అది ఆ రోజు నెలవంకేనని, అది ఆ నెలవంక నీవు చూసిన నాటిదేనని ప్రవక్త (స) తెలి పారని,' అన్నారు.

మరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, మేము రమ'దాన్ నెల వంకను జా'తుల్-'ఇర్ఖల్' చూశాము. మేము ఒక వ్యక్తిని ఇబ్నీ 'అబ్బాస్ ను అడగమని పంపాము. దానికి అతడు(ర) ఇలా ఉల్లేఖించారు, "అల్లాహ్ (త) ఆ నెలవంకను చూడ టానికి పొడవుగా చేసాడని, ఒకవేళ ఆకాశం మేఘాలతో నిండి ఉండి నెలవంక కనబడకపోతే, లక్క పూర్తిచేసుకోండి. అంటే 30 దినాలు పూర్తి చేసుకోండి." (ముస్లిమ్)

=====

٢- بَابُ فِي مَسَائِلِ مُتَفَرِّقَةٍ مِنْ كِتَابِ الصَّوْمِ

2. ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

المُفَصَّلُ الْأَوَّلُ

١٩٨٢ - [١] (متفق عليه) (٦١٩/١)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "تَسَحَّرُوا فَلَيْ فِي السَّحُورِ بِرَكْعَةٍ".

1982. (1) [1/619-ఏకీభవించిన]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "స'హారీ తినండి. ఎందుకంటే, స'హారీలో శుభం ఉంది." ⁹ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

స్వీకరించాలి. అదేవిధంగా రమ'దాన్ నెలవంక గురించి ఒక ముస్లిమ్ వ్యక్తి సాక్ష్యం సరిపోతుంది. కాని పండుగ నెలవంకకు ఇద్దరు ముస్లిం వ్యక్తుల సాక్ష్యం తప్పనిసరి.

9) వివరణ-1982: స'హారీ అంటే రాత్రి చివరి జాము ఇది ఉపవాసానికి ముందు వస్తుంది. ఉపవాసకులు రాత్రి

(٦١٩/١) [٢] - ١٩٨٣

وَعَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " فَصَلِّ مَا بَيْنَ صِيَامِنَا وَصِيَامِ أَهْلِ الْكِتَابِ أَكْلُهُ السَّحَرِ ". وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ .

1983. (2) [1/619-దృఢం]

'అమ్మ బిన్ 'ఆ'న్ కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మన ముస్లిముల, యూదుల మరియు క్రైస్తవుల మధ్య సహారీ తినే తేడా ఉంది," అని అనేవారు. ముస్లిములు సహారీ తింటారు, యూదులు, క్రైస్తవులు సహారీ తినరు. (ముస్లిమ్)

(٦١٩/١) [٣] - ١٩٨٤

وَعَنْ سَهْلِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَلُوا الْفُطْرَ ".

1984. (3) [1/619-ఏకీభవితం]

సహాలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఉపవాస విరమణను సమయబద్ధంగా పాటించేవరకు ప్రజలు లాభంలో ఉంటారు." ¹⁰ (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

(٦١٩/١) [٤] - ١٩٨٥

وَعَنْ عَمْرِو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنْ أَقْبَلَ اللَّيْلُ مِنْ هَهْنَا وَأَدْبَرَ النَّهَارُ مِنْ هَهْنَا وَغَرَبَتِ الشَّمْسُ فَقَدْ أَفْطَرَ الصَّائِمُ ".

1985. (4) [1/619-ఏకీభవితం]

'రాత్రి (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "రాత్రి అటు నుండి ఇటువస్తే అంటే పగలు ఇటునుంచి అటు వెళ్ళితే, అంటే సూర్యాస్తమయం అయితే, ఉపవాస

చివరి జాములో భుజించడాన్ని సహారీ అంటారు. ఆకలి దప్పికల ప్రభావం నుండి దూరంగా ఉండాలని, చివరి జాములో కూడా చివరి సమయంలో తినడం మంచిది. సహారీ తినడం వల్ల పగలంతా శక్తి ఉంటుంది. అందులో శుభం ఉంటుంది. అందు వల్లే ఈ భోజనానికి శుభంగా పేర్కొనడం జరిగింది. సహారీ భుజించడం ప్రవక్త (స) సాంప్రదాయం. 'హదీసుల్లో' సహారీ ప్రాముఖ్యత ప్రాధాన్యతల గురించి అనేక ఉల్లేఖనాలు ఉన్నాయి.

10) వివరణ-1984: సూర్యాస్తమయ సమయంలో ఉపవాసం విరమించటాన్ని ఇఫ్తార్ అంటారు. సూర్యాస్తమయం అయిన వెంటనే ఉపవాస విరమణ (ఇఫ్తార్) చేయాలి. అనవసరంగా ఆలస్యం చేయరాదు. ఇలా చేయడం ప్రవక్త సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకం.

విరమణా సమయం అయిపోతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

(٦١٩/١) [٥] - ١٩٨٦

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْوَصَالِ فِي الصَّوْمِ. فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ: إِنَّكَ تُوَاصِلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: وَأَيْكُمْ مِثْلِي إِنِّْي أَبَيْتُ يَطْعَمُنِي رَجِي وَيَسْقِيَنِي".

1986. (5) [1/619-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) విసాలీ ఉపవాసాన్ని మీరు పాటిస్తారా ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అని విన్నవించు కున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), "మీలో నా లాంటి వారెవరు? అల్లాహ్ (త) నాకు తినిపిస్తాడు, త్రాపిస్తాడు," అని అన్నాడు. ¹¹ (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

الرَّفْعُ الْفَصْلُ الثَّانِي

(٦٢٠/١) [٦] - ١٩٨٧

عَنْ حَفْصَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " مَنْ لَمْ يَجْمَعْ الصِّيَامَ قَبْلَ الْفَجْرِ فَلَا صِيَامَ لَهُ ". وَرَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَقَالَ أَبُو دَاوُدَ: وَقَفَهُ عَلَى حَفْصَةَ مَعْمَرٍ وَالزُّبَيْدِيُّ وَابْنُ عَيْنَةَ وَيُونُسُ الْأَيْلِيُّ كُلُّهُمْ عَنِ الزُّهْرِيِّ.

1987. (6) [1/620-దృఢం]

'హఫ్సహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "రాత్రి ఫజర్ కి ముందే ఉపవాసం సంకల్పం చేయని వాని ఉపవాసం నెరవేరదు." (తిర్మిజీ, అబూ దావూద్, నసాయి, దారమి)

ఈ ఉల్లేఖనం 'హఫ్సహ్ (ర)తో ముగిసిందని అబూ దావూద్ అభిప్రాయం. ముఅమ్మర్, జబైదీ, ఇబ్నె యయీన, యూనుస్ అందరూ 'జహారీ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. ¹²

11) వివరణ-1986: 'సామె విసాలీ అంటే రాత్రిపగలు నిరంతరం ఉపవాసం ఉండటం, మధ్యలో ఉపవాసం విరమించకుండా ఉండటం. ఈ ఉపవాసం చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. అందువల్లే ప్రవక్త (స) దీన్నుండి వారించారు. అయితే 'సామె విసాలీ ప్రవక్త (స) ప్రత్యేకత.

12) వివరణ-1987: విధి ఉపవాసానికి రాత్రి సంకల్పం చేసుకోవాలి. ఒకవేళ రాత్రి సంకల్పం చేసుకోకుండా,

(١٩٨٨ - [٧] (صحيح) (٦٢٠/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا سَمِعَ النَّذَاءَ أَحْكُمُوا وَالْإِنَاءَ فِي يَدِهِ فَلَا يَضَعُهُ حَتَّى يَفْضِي حَاجَتَهُ مِنْهُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1988. (7) [1/620-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీలో ఎవరైనా సహారీ తింటున్నప్పుడు అజాన్ అయితే, దాన్ని వదిలేయకూడదు, మీ అవసరం పూర్తిచేసుకోండి." ¹³ (అబూ దావూద్)

(١٩٨٩ - [٨] (ضعيف) (٦٢٠/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَحَبُّ عِبَادِي إِلَيَّ أَعْلَهُمْ فِطْرًا". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

1989. (8) [1/620-బలహీనం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అల్లాహ్ ఆదేశం: 'నా దాసుల్లో ఇష్టార్ చేయటంలో సమయ పాలన పాటించేవారు నాకు అందరికంటే ప్రీయులు.' (తిర్మిజి)

ఎందుకంటే వీరందరూ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తున్నారు.

(١٩٩٠ - [٩] (صحيح) (٦٢٠/١)

وَعَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا أَفْطَرْتُمْ أَحَدَكُمْ فَلْيَفْطِرْ عَلَى تَمَرٍ فَإِنَّهُ بَرَكَةٌ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيَفْطِرْ عَلَى مَاءٍ فَإِنَّهُ طَهُورٌ". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ. وَلَمْ يَذْكُرْ: "فَإِنَّهُ بَرَكَةٌ" غَيْرَ التِّرْمِذِيِّ.

1990. (9) [1/620-దృఢం]

సల్మాన్ బిన్ 'అమిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీలో ఎవరైనా ఉపవాసాన్ని విరమిస్తే, ఖర్జూరం తిని ఉపవాసం విరమించాలి. ఎందుకంటే అందులో శుభం ఉంది. ఒకవేళ ఖర్జూరం లేకపోతే

తెల్లవారిని తర్వాత సంకల్పం చేస్తే, ఉపవాసం నెరవేరదు. అయితే అదనపు ఉపవాసాలు ఏమీ తినకుండా మిట్టమధ్యాహ్నానికి ముందు సంకల్పించు కుంటే సరిపోతుంది.

13) వివరణ-1988: అంటే ఒకవేళ ఉషోదయానికి ముందు అజాన్ అయి, అప్పుడు ఎవరైనా నీళ్ళు త్రాగుతుంటే నీళ్ళను వదలకూడదు. నీళ్ళు త్రాగవచ్చు. అయితే ఇది అజాన్ ఉషోదయానికి ముందు అయినప్పుడు, తరువాత కాదు.

నీళ్ళతో విరమించాలి. ఎందుకంటే నీరు పరిశుద్ధమైనది. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, దారమి)

అయితే తిర్మిజి తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఖర్జూరం శుభకరమైనదని పేర్కొనలేదు.

(١٩٩١ - [١٠] (صحيح) (٦٢١/١)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُفْطِرُ قَبْلَ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَى رُطَبَاتٍ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ رُطَبَاتٍ فَمَمِيرَاتٍ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ مَمِيرَاتٍ حَسَا حَسَوَاتٍ مِنْ مَاءٍ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ. وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

1991. (10) [1/621-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: "ప్రవక్త (స) మగ్గిరిబ్ నమాజ్ చదవడానికి ముందే కొన్ని ఖర్జూరాల ద్వారా ఉపవాసాన్ని విరమించేవారు. ఒకవేళ పండు ఖర్జూరాలు లేకపోతే ఎండు ఖర్జూరాలతోనే విరమించేవారు. ఒకవేళ ఎండు ఖర్జూరాలు కూడా లేకపోతే రెండు గుక్కెళ్ళ నీళ్ళతోనైనా విరమించే వారు." ¹⁴ (తిర్మిజి/ప్రామాణికం, ఏకీల్తఖిసం, అబూ దావూద్)

(١٩٩٢ - [١١] (صحيح) (٦٢١/١)

وَعَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ فَطَرَ صَالِمًا أَوْ جَهْرًا غَارِيًّا فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ". رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَمُحِبِّي السُّنَّةِ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ وَقَالَ صَحِيحٌ.

1992. (11) [1/621-దృఢం]

'జైద్ బిన్ 'ఖాలిద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఎవరైనా ఒక ఉపవాసి ఉపవాసాన్ని విరమించే ఏర్పాటు (ఇష్టార్) చేయించినా, లేక పోరాటంలో పాల్గొనే వీరుడికి యుద్ధసామగ్రిని సమకూర్చినా, అతనికి కూడా సమానమైన పుణ్యం లభిస్తుంది. అంటే ఉపవాసకునికి, పోరాటంలో పాల్గొనే వీరునికి లభించినంత పుణ్యం, ఇష్టార్ చేయించే వానికి, యుద్ధ సామగ్రి సమకూర్చినవానికి లభిస్తుంది. (బైహఖీ-షు'అబిల్ ఈమాన్, ము'హియ్యి సున్నహ్-షర్హిసున్నహ్)

(١٩٩٣ - [١٢] (حسن) (٦٢١/١)

وَعَنْ ابْنِ عَمَرَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَفْطَرَ قَالَ: "ذَهَبَ الظَّمْأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَبَتَّ الْأَجْرُ شَاءَ اللَّهُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

14) వివరణ-1991: ఖర్జూరాలు బీసి సంఖ్యలో ఉపయోగించటం అభిలషణీయం.

1993. (12) [1/621-ప్రామాణికం]

ఇబ్నీ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఉపవాసం విరమించి నపుడు ఈ దు'ఆ పరించేవారు, "జ'హబ అ'జ్జుమూడ' వబ్బల్లతిల్'ఉరూఖ్ వ స'బతల్ అజ్జు, ఇస్నా అల్లాహు త'అలా," - 'దాహం తీరింది, నరాలు చల్ల బడ్డాయి, ఇస్నా అల్లాహుత'అలా ప్రతిఫలం తప్పకుండా లభిస్తుంది." (అబూ దావూద్)

(١٣) [١٣] (حسن) - ١٩٩٤

وَعَنْ مَعَاذِ بْنِ زُهْرَةَ قَالَ: إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا أَفْطَرَ قَالَ: "اللَّهُمَّ لَكَ صُفْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ مُرْسَلًا .

1994. (13) [1/621-ప్రామాణికం]

ము'ఆజ్ బిన్ 'జుహరూహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఉప వాసం విరమించేటప్పుడు ఈ దు'ఆ పరించేవారు, "అల్లాహుమ్మ లక 'సుమ్మ, వ 'అలా రి'జ్జిక అ'ఫ్తరు" - 'ఓ అల్లాహ్! నీ కోసమే ఉపవాసం పాటించాను, నీ ఉపాధితోనే ఇష్తార్ చేసాను.' (అబూ దావూద్ / తాబయీ ప్రోక్తం)

مُؤَادُصِ الْبِهَاغِ الْفَصْلُ الثَّالِثُ

(١٤) [١٤] (صحيح) - ١٩٩٥

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يَزَالُ الدُّنْيَى ظَاهِرًا مَا عَجَلَ النَّاسُ الْفِطْرَ لِأَنَّ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى يُؤَخَّرُونَ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ .

1995. (14) [1/622-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రజలు ఉపవాస విరమణలో సమయపాలన చేస్తున్నంత వరకు ధర్మం ఆధిక్యత కలిగి ఉంటుంది. ఎందుకంటే యూదులు, క్రైస్తవులు ఆలస్యంగా ఉపవాస విరమణ చేసే వారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజుహ్)

(١٥) [١٥] (صحيح) - ١٩٩٦

وَعَنْ أَبِي عَطِيَّةٍ قَالَ: دَخَلْتُ أَنَا وَمَسْرُوقٌ عَلَى عَائِشَةَ فَقُلْنَا: يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلَانِ مِنَ أَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحَدُهُمَا يَعْجَلُ الْإِفْطَارَ وَيُعَجِّلُ الصَّلَاةَ وَالْآخَرُ: يُؤَخِّرُ الْإِفْطَارَ وَيُؤَخِّرُ الصَّلَاةَ. قَالَتْ: أَتَيْهُمَا يَعْجَلُ الْإِفْطَارَ وَيُعَجِّلُ الصَّلَاةَ؟ قُلْنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ. قَالَتْ: هَكَذَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالْآخَرُ أَبُو مُوسَى. رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

1996. (15) [1/622-దృఢం]

అబూ 'అతియ్యహ్ (ర) కథనం: "నేను, మన్'రూఖ్ ఇద్దరం కలసి 'ఆయి'షహ్ (ర) వద్దకు వచ్చాము, "ఓ తల్లిగారూ! ఇద్దరుప్రవక్తలనుచరులు ఉన్నారు. వారిలో ఒకరు ఇ'ఫ్తార్ చేయటంలో, నమాజ్ చేయటంలో తొందర పడతారు, మరొకరు ఇ'ఫ్తార్ చేయడంలో, నమాజ్ చేయడంలో ఆలస్యం చేస్తారు." దానికి 'ఆయి'షహ్ (ర), "ఎవరు తొందరగా ఇ'ఫ్తార్ చేస్తారు, ఎవరు తొందరగా నమాజ్ చేస్తారు," అని ప్రశ్నించారు. దానికి మేము ' అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మన్'జూద్,' అని అన్నాం. అప్పుడు 'ఆయి'షహ్ (ర), "ప్రవక్త (స), "కూడా ఇలాగే చేసేవారు," అని అన్నారు. రెండవ వ్యక్తి అబూ మూసా (అ) (ఏదో కారణంవల్ల ఆలస్యంగా ఇ'ఫ్తార్ చేసేవారు, ఆలస్యంగా నమాజ్ చేసేవారు). (ముస్లిమ్)

(١٦) [١٦] (حسن) - ١٩٩٧

وَعَنْ الْجَرَبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ قَالَ: دَعَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى السُّحُورِ فِي رَمَضَانَ فَقَالَ: "هَلُمَّ إِلَى الْغَدَاءِ الْمُبَارِكِ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّيَمِيُّ.

1997. (16) [1/622-ప్రామాణికం]

'ఇర్బాద్ బిన్ సారియహ్ (ర) కథనం: రమ'దాన్ మాసంలో ప్రవక్త (స) నన్ను స'హరీ తినడానికి ఆహ్వానిస్తూ, "శుభకరమైన భోజనం వైపుకు రా!" అని అన్నారు.¹⁵ (అబూ దావూద్, సనాయి)

(١٧) [١٧] (لم تتم دراسته) - ١٩٩٨

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "نِعْمَ سَحُورُ الْمُؤْمِنِ التَّمَرُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ .

1998. (17) [1/622-అపరిశోధితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "విశ్వాసుని కోసం అత్యుత్తమమైన స'హరీ భోజనం ఖర్జూరం."¹⁶ (అబూ దావూద్)

=====

15) వివరణ-1997: అంటే స'హరీని శుభకరమైన భోజనంగా పేర్కొన్నారు.

16) వివరణ-1998: ఎందుకంటే వీటిని వండే అవసరం ఉండదు, చాలా ఆలస్యంగా జీర్ణమవుతాయి.